

CORONAVIRUSET

Besökare stoppades av

Nya bestämmelser om offentliga sammankomster förvirrade –

Avslutningskonserten i fredags för Katrina Kammarmusikfestival höll i sista stund på att ställas in efter att Jomala församling tolkat de nya bestämmelserna för offentliga tillställningar mer restriktivt. Flera personer som förbokat platser släpptes inte in i kyrkan.

– Vi kände oss inte välkomna, säger Katrinas verksamhetsledare Rosi Djupsund till Nyan.

Jomala kyrka rymmer enligt brandföreskrifterna 450 personer. Under det gångna årets gudstjänster har varannan bänkrad hållits tom så att avstånd skulle kunna hållas.

Men när Katrina Kammarmusikfestival skulle hålla slutkonsert i fredags möttes arrangörerna av ett chockbesked från Jomala församling: endast 50 personer skulle totalt få vistas i kyrkan.

– Bara våra förbokningar upp gick till ett sextiototal personer, berättar verksamhetsledare Rosi Djupsund för Nyan.

Besökare avvisades

Djupsund försökte förklara för församlingens företrädare, tillförordnade kyrkoherde **Laura Serell** att de nya reglerna inte satte något tak vid 50 personer. Tvärtom innebar de nya reglerna att maxtaget slopats helt – det som nu gällde var allmänna anvisningar på arrangörens ansvar.

– Då höjde hon det till 100 personer. Men det blev ändå ett ansett tapp i antalet besökare.

– Vid dörren avvisades minst 10–15 besökare och det var stenhård koll.

Delade meningar

Operasångerskan **Therese Karlsson** var en av de besökare som stoppades i entrén.

– Vi fick stanna i dörren och vänta och se om vi skulle få plats. Vad jag förstod var det också lite olika meningar om hur många som skulle få komma in i kyrkan.

Karlsson fick till slut vända om och gick miste om föreställningen, tillsammans med många andra.

Kände sig ovälkomna

Rosi Djupsund säger att hennes känsla när hon fick det första beskedet om 50-personersgränsen var att festivalen och arrangörerna ”definitivt inte var välkomna”.

– Om det var församlingens

Jomala kyrka används ofta för konserter, men den här gången blev det inte som man tänkt sig. Här är det Eric Ericssons kammarkör som avslutar Katrina 2011.

beslut eller kyrkoherdens beslut kan jag inte svara på.

– Men responsen vi fick när vi invände var att: ”Vi kan ju också inhibera konserten helt och hållet.” Jag upplevde det som oerhört ovänligt och oförståeligt.

Laura Serell säger till Nyan att det på torsdagen ”kom lite olika bud om vad som gällde” beträffande offentliga sammankomster.

– Skulle det vara på förhand angivna platser för att vara mer än 50 personer? Eller vad var det som gällde?, säger hon till Nyan.

Som Nya Åland tidigare berättat felrapporterades först de nya reglerna i flera medier, så att man kunde få intrycket av att landskapsregeringen infört nya begränsningar. I själva verket gällde det motsatta: anvisningarna hade luckrats upp. Laura Serell säger att förvirringen bidrog till hennes första besked.

Inga anvisade platser

Det som enligt Serell ytterligare komplicerade situationen var att man enligt hyresavtalet med Katrina inte tillåter en arrangör att sälja platsbiljetter till kyrko-konserter – församlingen vill inte ”sätta kyrkan bakom en betalmur”.

– Jag är hemskt ledsen om det inte sköttes på bästa sätt. Men personalens och kyrkobesökarnas trygghet är viktigare, säger Laura Serell. FOTO: JOAKIM HOLMSTRÖM

Jag ringde då vår personal som skulle arbeta på kvällen och frågade att, ”hur känns det för er? Om vi öppnar för fler än 50 personer, var går gränsen för att ni ska känna er trygga?”

Eftersom det då inte fanns ”angivna platser” bestämde man sig därför för att hålla ner antalet till 50 personer.

– Det var så vi först tolkade beskedet på torsdagen, så det var vad jag sedan meddelade verksamhetsledaren på Katrina.

Ministern ringde

– Jag blev senare uppringd av kulturministern och vi hade ett samtal om saken. Vi kom då överens om att jag skulle konsultera landskapsläkaren.

Vid det efterföljande samtalet med landskapsläkare **Knut Lönnroth** fick Serell klart för sig att det inte längre fanns ett tak för offentliga sammankomster, om bara smittskyddslagen och landskapsregeringens allmänna föreskrifter följdes. Det var således upp till henne att avgöra hur många som skulle släppas in.

Personalens trygghet avgjorde

– Jag ringde då vår personal som skulle arbeta på kvällen och frågade att, ”hur känns det för er? Om vi öppnar för fler än 50 personer, var går gränsen för att ni ska känna er trygga?”

– Det var det första för mig, att min personal skulle känna sig trygg. Och visst har vi en stor

kyrka, men den tar ju inte gräns-löst med människor.

Var församlingen behörig?

Flera personer som närvarade vid konserten har undrat varför reglerna tolkades hårdare i år än förra året, då vaccinationerna ännu inte hade kommit igång. Man ifrågasätter också om Jomala församling ens haft rätt att lägga sig i frågan: det var ju trots allt Katrina som var arrangören och som ansvarade för evenemangets säkerhet. Denna tolkning får också stöd från landskapets tjänstemän.

Laura Serell ber att få återkomma i just den frågan.

– Vi har ett hyresavtal med Katrina, det stämmer. Jag har faktiskt inte tänkt på den aspekten.

Kulturen drabbad

Både Tessi Karlsson och evenemangets konstnärliga ledare **Cecilia Zilliacus** kritiserar det inträffade och påpekar att kultur, och särskilt klassisk musik, drabbas orimligt hårt av godtyckliga beslut som i förra veckan (se vidstående artikel). Laura Serell säger dock att hon inte skulle ha beslutat annorlunda i dag, med facit i hand:

– Nej. När jag satt där själv på konserten och lyssnade kände

CORONAVIRUSET

Jomala församling

- folk som skulle på konsert avvisades i dörren

FOTO: FREDRIK TÖRNROOS

jag att det var ganska välbesatt i bänkarna. Det kändes bra.

Är det inte lite konstigt att din personal fick bestämma hur många som fick komma in?

–Jag förstår att folk är besvikna. Men det här var beslutet jag fattade med min personal, efter konsultation med landskapsläkaren.

–Jag är hemskt ledsen om det inte sköttes på bästa sätt. Men personalens och kyrkobesökarnas trygghet är viktigare.

TEXT:
MICHAEL HANCOCK
michael.hancock@nyan.ax
tfn: 528 466

Fotnot: Efter intervjun hör kyrkoherden **Stefan Ång** i Jomalas församling av sig till Nyan och vill tillägga att han upplever att församlingens agerande förra veckan ligger i linje med hur man tidigare hanterat covidrestraktionerna. Han säger också att församlingen som organisation är väldigt sårbar vid en smittspridning med påföljande karantäner. "Detta skulle eventuellt kunna leda till att församlingen inte kan upprätthålla sina lagstadgade uppgifter som gudstjänster och förrättningar", skriver han i ett mejl.

"Vi ska höra kultursektorn"

Lantrådet vinnlägger sig om att lyssna på kulturen på onsdag

Landskapsregeringens pressinfo på måndagen om coronaläget meddelade fortsatt lugnt läge.

På onsdag kommer man att ha ett brett hörande om den fortsatta handlingsplanen – och kommer att lyssna lite extra på kultursektorn, enligt lantrådet Veronica Thörnroos.

Sjunkande incidens, inga nya rekommendationer och fortsatt lugnt inom sjukvården: Så beskrevs läget på landskapsregeringens pressinfo på måndagens eftermiddag.

Det stora återgåendet den här veckan blir därför det stora hörande man planerar – näringsliv, rederierna, tredje sektorn och kulturutövarna ska alla få informera om sina behov i ett stormöte med landskapsregeringen på onsdagen. Och på Nyans fråga aviserade lantrådet att särskilt kulturen ska få plats på mötet.

Kulturen underrepresenterad

–Jo, när vi hade vårt förra stormöte i våras var kultursektorn underrepresenterad. Det var helt enkelt ett misstag på vägen, förklarade lantrådet.

–Den här gången har vi verkligen vinnlagt oss om att höra kultursektorn. Jag har själv redan under helgen börjat samla in responser.

Med tanke på kultursektorns bredd hade lantrådet goda förhoppningar om bra respons. I fastlandet har däremot företrädare för kultursektorn känt sig så ouppmärksammade att man öppet börjat trotsa vissa myndigheters anvisningar. I Helsingfors har exempelvis Nationaloperan förklarat att man fortsättningsvis kommer att strunta i regionförvaltningsverkets senaste beslut om publikbegränsningar i huvudstadsregionen.

Inget tak på Åland

–Jag tycker inte att vi ser samma problem hos oss som vi ser

Operasolisterna Jenny Carlstedt (till vänster) och Therese Karlsson kommer att representera kultursektorn i landskapsregeringens stora hörande på onsdag. Förhoppningen är en större förståelse för hur hotad kulturen är av coronarestriktionerna. Lantrådet Veronica Thörnroos (C) lovade på gårdagens presskonferens att lyssna noga på vad de har att säga. FOTO: PRESSBILD/STEFAN ÖHBERG

i Helsingfors, sade Thörnroos.

–Vi har ju inget numerärt tak för offentliga tillställningar och sammankomster, som de har där. Hos oss är det upp till respektive arrangör att tänka klokt och smart.

Till det stora hörandet har de åländska operasångerskorna **Therese Karlsson** och **Jenny Carlstedt** fått inbjudan att representera kosten och kulturen. Karlsson gick i helgen ut med ett upprop i sociala medier där hon efterfrågade kulturarbeters synpunkter inför hörandet. Till Nyan säger hon att kulturen hela vägen under coronakrisen har blivit orättvist behandlad:

–Folk går på restauranger och köpcentra och sitter i flygplan, men av någon anledning så har de politiska besluten gjort gällande att kulturen skulle vara farligare.

–Det anses alltså farligare att sitta under otroligt noggranna säkerhetsföreskrifter på operan, jämfört med att sitta packade som sillar i ett flygplan.

Karlsson säger också att

kultursektorns kompensation för alla inkomstbortfall har varit otillräckliga.

–Ekonomiskt har kultursektorn inte kommit i närheten av att få ersättning för vad som i praktiken är ett näringsförbud, påpekar hon.

–Det kan inte fortsätta så här om kulturen ska ha en framtid.

Hon får medhåll av Katrianafestivalens konstnärliga ledare, violinisten **Cecilia Ziliacus**, vars kammarmusikarrangemang i fredags drabbades av Jomala församlings beslut (se artikel intill).

–Sånt sker ju inte bara på Åland. Rent generellt är det lätt att känna sig mobbad som klassisk musiker i dag, säger hon till Nyan.

–Det måste ju börja löna sig snart att så många nu har vaccinerat sig. Det måste ju betyda något.

Fortsättning kanske följer på onsdag.

MICHAEL HANCOCK
michael.hancock@nyan.ax

Företag kan söka om stöd

Från och med den 17 augusti kan företag ansöka om kostnadsstöd för mars och maj 2021. Stödet kan sökas av företag inom alla branscher. Det har riksgovernmenten beslutat.

Kostnadsstöd kan beviljas till företag vars omsättning har minskat med över 30 procent på grund av coronapandemin. Omsättningen under mars och maj 2021 jämförs med motsvarande tidsperiod 2019. Stödet är avsett för fasta kostnader och löner.

–Det är det fjärde kostnadsstödet under pandemin och vi har jobbat hårt för att även Åland ska omfattas, säger näringsminister **Fredrik Karlström** (MSÅ).

Statsrådet har utfärdat en förordning om vilka branscher som kan ansöka om kostnadsstöd utan separat motivering. Förordningen gäller verksamhetsområden vars omsättning har minskat med minst 10 procent på grund av pandemin.

–Olika företag har sökt och många har till och med fått stora summor. Det har varit stor omsättningsminskning för många hotell och turistanläggningar. Några restauranger har också sökt.

Just nu uppfyller 212 branscher kriteriet. Under sommaren 2020 fanns det 368 branscher som uppfyllde kriteriet.

De företag som inte uppfyller kraven för att ansöka utan separat motivering ska redogöra för varför omsättningen har minskat till följd av coronapandemin samt varför stödet behövs.

–Annars har vi på Åland haft ytterligare stöd, exempelvis likviditetstöden. Men jag är glad att det här kommer nu, säger Karlström.

Minimibeloppet för stödet är 2000 euro. Maxbeloppet är en miljon euro.

SPT
JONATHAN VIK

NOTISER

451 nya fall i Finland det senaste dygnet

Totalt 451 nya fall av coronaviruset har konstaterats i Finland under det senaste dygnet, informerade Institutet för hälsa och välfärd på måndagen.

Sedan epidemin fick sin början har 117982 smittfall registrerats i landet.

För tillfället får 107 personer vård på sjukhus, varav 30 personer får intensivvård. I söndags var antalet som fick vård 88, varav 23 fick intensivvård. (spt)